

Interessenthåndtering

Søren Bisp, Chefkonsulent SEGES Future Farming
Finn Udesen, Chefkonsulent SEGES Erhvervsøkonomi

Introduktion

At dokumentere bæredygtig udvikling er en disciplin der på ganske få år udvikler sig fra nationale tilgange til det økonomiske regnskab over det grønne regnskab til CSR-rapportering... og til i dag at være en global interesse i en fælles og international dokumentation for bæredygtig udvikling. Og der er bare mange kokke i det køkken!

Listen over interessenter i landbrugsbedriftens bæredygtighedsværktøj er omfattende fra landmanden selv over andelsselskaber og finanssektoren til forbrugere og politikere. Alle er interesserede i den danske fødevarerproduktion, vores landskab og landets ressourcer – og alle søger fakta og dokumentation.

På dette tidlige udviklingsstadium af værktøjet inviterer vi de branchefaglige interesser ind samt andelsvirksomhederne. De branchefaglige begrænser vi til ansatte i SEGES og L&F. På et senere stadium vil også fagligt relevante forskere skulle deltage.

Andelsvirksomhederne anser vi som den vigtigste gruppe af interessenter, da de dels repræsenterer de landmænd der ejer dem, dels er underlagt politikker, forbrugertrends og branchetiltag der sammen former fremtidens markedsdannelse. På denne måde er især de afsættende andelsselskaber også repræsentanter for de øvrige fødevareraktiviteter i den danske fødevarereklynge.

Landbrugsbedriften lytter vi ind til indirekte via projekterne "Pork 4.0" og "Vækst med bæredygtighed" samt netop nævnte andelsselskaber.

Interne interessenter – De branchefaglige interesser

Der er for projektet nedsat en Faglig Styregruppe repræsenterede mange ekspertiser, indsigtssområder og strategiske projektinteresser.

Den Faglige Styregruppe er et forum dedikeret Landbrugsbedriftens Bæredygtighedsværktøj og beskæftiger sig derfor også med at holde sig orienteret om relaterede projekter og tiltag i landbruget. Formand for styregruppen er Hans Roust Thysen, afd.chef for SEGES Anlæg & Miljø . Hans er dels klimaansvarlig ved SEGES, dels fagligt ansvarlig for flere af de fagområder der potentielt skal levere data og beregninger ind i et bæredygtighedsregnskab. Sammen med Anlæg & Miljø er følgende områder repræsenteret ved ledende medarbejdere fra:

SEGES Husdyrinnovation
SEGES Økologiinnovation

SEGES Planteinnovation
SEGES Erhvervsøkonomi

Som afsæt for projektet og for styregruppens arbejde blev der i december 2018 gennemført en hel-dags workshop. Udover medlemmer fra Faglig Styregruppe deltog også projektledere fra relaterede projekter i SEGES samt sektordirektørerne. Dette for at understøtte den helt nødvendige tværsektori-elle og tværfaglige forankring.

Eksterne interessenter – Andelsselskaberne

Arla og Danish Crown har i marts 2019 meddelt, at de vil være CO2-neutrale i 2050. Arla udfører så-kaldte klimatjek på omkring 1500 gårde i Danmark, Sverige og Storbritannien, heraf 426 danske mæl-keproducenter. Danish Crown iværksatte i 2018 en såkaldt bæredygtigheds certificering af deres slag-tesvineleverandører med det mål at 90 pct. af slagtesvinene skal komme fra certificerede gårde inden udgangen af 2019. DLG begyndte fra 1. november 2019 at deklarerer klimaaftryk på foderblandinger. Virksomhederne tager blandt andet på denne måde en stadig mere aktiv rolle i landbrugets arbejde med at producere fødevarer mere bæredygtigt.

På den baggrund er virksomhederne der er leverandører til primærproducenterne og virksomheder der aftager primærproducenternes produkter vigtige interessenter til landmandens bæredygtigheds-værktøj.

I forbindelse med udvikling af kravspecifikation for landbrugsbedriftens bæredygtighedsværktøj er der i 2019 gennemført møder med ledende repræsentanter (beslutningsmandat) for grovvarerbranchen samt fødevarer virksomheder for at holde dem informeret og involveret samt afdække deres interesser i udvikling af landbrugsbedriftens bæredygtighedsværktøj.

Denne løbende kontakt med virksomhederne er afgørende for det kommende arbejde (dataejerskab, standarder, brugerflader, finansiering, partnerskaber m.m.).

Nedenfor er der summeret op på virksomhedernes positioner (Q4 2019).

Interes-sent	Interessentens krav/øn-sker	Hvad interessenten kan bidrage med	Håndtering i branchen
Grovare-virksom-heder	Virksomhederne ønsker at landbrugsbedrifterne arbejder med bæredygtig-hed. Grovarevirksomhederne er både leverandør og kunde hos landmændene. Det er derfor vigtigt at grovarefirmaerne får et incitament til at levere mere bæredygtige pro-dukter til landbruget. Det er en forudsætning for at landmanden kan øge be-driftens bæredygtighed. Incitamentet kommer når landmanden begynder at	Grovarevirksomhederne har interesse i at levere bæredygtige produkter til landmandens produktion. Grovareselskab og land-mand kan dermed i fælles-skab øge bæredygtigheden på de salgsprodukter land-manden producerer.	Når landmanden får be-regnet bedriftens bære-dygtighed og får fokus på faktorer der kan forbedre bæredygtigheden, vil ef-terspørgslen på mere bæ-redygtige varianter af pro-dukter som f.eks. foder og gødning øges. SEGES kan hjælpe grov-arevirksomhederne med værktøjer som gør det muligt for virksomheden at beregne deres produk-ters bæredygtighed.

	efterspørge mere bæredygtige produkter.		
Fødevarer-virksomheden	<p>Fødevarer-virksomhederne opererer globalt og der er stigende pres på virksomhederne på dokumentation af bæredygtigheden i deres forsyningslinje (supply chain). Dokumentation ønskes fulgt op af certificering af de produkter som landmanden sælger til fødevarer-virksomheden.</p>	<p>Den nationale og globale efterspørgsel efter mere bæredygtigt producerede fødevarer lægger pres på virksomhederne. Det har medført at de har iværksat bæredygtighedscertificering af deres leverandører (landmanden). Fødevarer-virksomheder interesserer sig for bæredygtighed af de produkter som de aftager.</p>	<p>Fødevarer-virksomhedernes fokus er på produkter som mælk, grise og kvæg. Fødevarer-virksomhederne er de eneste interessenter der kan stille krav til deres leverandører om at arbejde med bæredygtighed og som samtidig ønsker certificering, audit og opfølgning. SEGES skal sørge for at bedriftens bæredygtighedsrapport kan danne grundlag for beregning af bæredygtighed på salgsprodukterne. Disse beregninger skal laves på basis af internationale standarder som fødevarer-virksomheden anerkender.</p>

Bemærk, at herværende notat anvendes som et kapitel i kravspecifikation for landbrugsbedriftens bæredygtighedsværktøj.